ਲਾਲ ਬਹਾਦੁਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸੋਸਾਇਟੀ & ਅਨੁ.
ਬਨਾਮ
ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ & ਓਰਸ.

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5647)
ਸਤੰਬਰ 05, 2023

[ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਰੋਪਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮੰਗ, ਜੇ ਉਚਿਤ ਹੈ।

ਵਿਆਜ – ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮੰਗ, ਉਚਿਤਤਾ:

ਫੈਸਲਾ: ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਵੈਚਛਿਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ 10.10.2008 ਅਤੇ 23.12.2008 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲਯੋਗ ਸੀ ਜੇ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ. ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਸੀ – ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਕੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਜਾਏ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਬਜਾਏ – ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ, ਸੂਚਨਾ ਵੈਧ ਰਹੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਵੀ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ, ਪਲੱਸ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ. ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ – ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ 'ਕੋਰਟ ਦੇ ਐਕਟ' ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ – ਹੋਰ, ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ. ਚਾਰਜਿਜ਼ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀ – ਭਾਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਨਾਂਕ 07.05.10 'ਚ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਸੀ

ਜਦੋਂ ਕਿ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਕਮ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਉੱਠੇਗਾ।

ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ – ਸੀਮਾ – ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਗਈ:

ਫੈਸਲਾ: ਇਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜਾ ਉਚਿਤ ਹੈ – ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਹੜੇ ਪੈਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 27.08.2012 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਲਾਭ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ – ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਲਿਆ ਹੈ, ਦੂਜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵੀ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲਾਜ ਲੈਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ – ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਛੱਡੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਰਵਿੰਦਰ & ਓਰਸ. (2002) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 367 : [2001] 4 ਸੁਪਲ.

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 323; ਸਾਊਥ-ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਰਸ. (2003) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 648 : 2003 4 ਸੁਪਲ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 651; ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰੀ (2005) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 151; ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਅਨ੍ਰ. ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੈਲੇ ਲਿਮਿਟੇਡ & ਓਰਡ. (2008) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 440 : [2008] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 663 – ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਝਾਰਖੰਡ & ਅਨਜ (2004)7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 261 : [2004] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 740 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5647 ਦਾ 2023.

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਊ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 31.10.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜਿਸ ਨੂੰ WPC ਨੰਬਰ 3099 ਦਾ 2010 ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਨਾਲ
ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5648 ਦਾ 2023.

ਮਿਸ. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਅਰੋੜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਰੰਜਨ ਰੈੱਡੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਅੰਕਿਤ ਜੈਨ, ਮੋਹਿਤ ਡੀ. ਰਾਮ, ਮਿਸ. ਮੋਨਿਸ਼ਾ ਹਾਂਡਾ, ਭਾਰਗਵੀ ਐਨ. ਪਟੇਲ, ਅਨੁਭਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਮਲ ਗੁਪਤਾ, ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਝਾ, ਮਿਸਿਜ. ਯੁਗਾਂਧਰਾ ਪਵਾਰ ਝਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਚੌਧਰੀ, ਸਪਰਸ਼ ਅੱਗਰਵਾਲ, ਅਮਨ ਪਾਠਕ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਕੈਲਾਸ਼ ਵਾਸਦੇਵ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨਿਤੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮਿਸ. ਮਿਤਾਲੀ ਗੁਪਤਾ, ਈਸ਼ਾਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸ. ਸ਼ਗੁਨ ਸਹਬਰਵਾਲ, ਮਿਸ. ਨਿਹਾਰਿਕਾ ਅਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਮਿਸ. ਬਿਨੂ ਤਮਤਾ, ਮਿਸ. ਨਮਿਤਾ ਚੌਧਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਏ.ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 159570/2019 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

1. ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਮੁੱਦੇ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਰੋਪਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਮਿਤੀ 10.10.2008 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਰਤੋਂ ਬਦਲਾਅ, ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਐਮ.ਪੀ.ਡੀ 2021 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰੇ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ ਲਈ ਹੋਰ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਸਥਾਗਤ ਪਲਾਟਾਂ ਲਈ ਵੀ, ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

3. ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 31548 ਦਾ 2014 ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, W.P.(C) ਨੰਬਰ 3099 ਦਾ 2010 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ। ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 2009 ਦਾ 2015 ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ, W.P. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 2823 ਦਾ 2010 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ

ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ। ਉਕਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਇਜ਼ਡ ਪਲਾਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ, ਲਾਭ ਲਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇ।

4. ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 17.07.2012 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ 10.10.2008 ਅਤੇ 23.12.2008 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 6(ਅ) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ. ਚਾਰਜਿਜ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ/ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਛੋਟ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਭ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸਨ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਅਤੇ ਤਦਨੁਸਾਰ W.P.(C) ਨੰਬਰ 8572 ਦੇ 2009 ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਨਾਂਕ 20.07.2012 ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 31.10.2013 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੋਟ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿਛਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੱਢ ਕੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਰਿਫੰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

6. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਹੈ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ W.P(C) ਨੰਬਰ 2823 ਦੇ 2010 ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ 27.08.2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ 15% ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਏ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ W.P.(C) 2823 ਦੇ 2010 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ SLP (C) ਨੰਬਰ 7907-7908 ਦੇ 2013 ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ SLP ਨੂੰ 22.02.2013 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ, ਜਿਹੜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੈਂਡੈਂਟ ਲਾਈਟ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਮਿਸ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਅਰੋੜਾ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੀ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਸ. ਨਿਰੰਜਨ ਰੈੱਡੀ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੀ ਵਕੀਲ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਵਾਸਦੇਵ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੀ ਵਕੀਲ, ਅਤੇ ਮਿਸ ਨਿਹਾਰਿਕਾ ਅਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਪੇਪਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।

8. ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ.

(i) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਰਵਿੰਦਰ & ਓਰਸ. [2002] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.ਸੀ 367 ਨੂੰ ਪੈਰਾ 37 ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 'ਵਿਆਜ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਰਿਟੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਆਧਾਰ 'ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਮ ਅਦਾਲਤੀ' ਅਤੇ 'ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਮ' ਦੇ ਫਰੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1918।

ii) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਊਥ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਓਰਸ. (2003) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 648 ਨੂੰ ਪੈਰਾ 26 ਅਤੇ 28 ਦੇ ਖਾਸ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰੀਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇ ਦਾਨ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(iii) ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰੀ (2005) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 151 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਪੈਰਾ 5 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ, ਅਲਾਟਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਮਾਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੈਕਸਿਮ 'ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀਆ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰਾਵਾਬਿਟ' ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(iv) ਉਸੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀਆ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰਾਵਾਬਿਟ' ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਅਨਜ ਬਨਾਮ ਐਮ/ਐਸ ਸੇਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2008) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 440 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 25 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਦਾਂਤ ਦਾ ਲਾਭ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਗਿਆ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 07.05.2010 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ 3099 ਆਫ 2010 'ਤੇ, ਸੀ.ਐਮ. ਨੰਬਰ 6215 ਆਫ 2010 'ਤੇ, ਉਕਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ।

10. ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ। ਰਕਮ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗਮ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵੇਗਾ:

“ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਜੇਕਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਧੇਰੇ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਬਿਆਜ ਸਮੇਤ ਉਸ ਸਟੇਜ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਕਮ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਔਪਚਾਰਿਕਤਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਗੇ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

11. ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਵੈਚਛਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਹੋਰ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਬਿਆਜ ਸਮੇਤ ਉਸ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਰਿਟ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਸੀ ਕਿ 09.03.2010 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁ.7,67,79,600/- ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੀ ਕਿ 10.10.2008 ਅਤੇ 23.12.2008 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ. ਚਾਰਜਿਜ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਟਿਕਾਊ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

12. 10.10.2008 ਅਤੇ 23.12.2008 ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਦੌਰਾਨ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ 17.07.2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਗਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ. ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 23.12.2008 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਹੋਰ ਸਮਗਰੀ ਬਦਲੇ ਬਗੈਰ ਰਹਿਣਗੇ। ਚੂੰਕਿ, ਇਸ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਲਾਭ ਰਿਟ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਰਿਟ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 10.10.2008 ਅਤੇ 23.12.2008 ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਗੁਣਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

13. ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਵੈਚਾਨਿਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ 10.10.2008 ਅਤੇ 23.12.2008 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲਯੋਗ ਸੀ ਜੇਕਰ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ. ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸੰਮਤੀ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ 'ਤੇਜ਼ ਗਤੀ' ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਅਤੇ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਰਚਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਵੈਧ ਰਹੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ. ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ, ਇਹ ਉਹ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਇੱਥੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਹੈ।

14. ਜਿਵੇਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 'ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੰਮ' ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਵਾਧੂ ਐਫ.ਏ.ਆਰ. ਚਾਰਜਿਜ਼ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਭਾਵੇਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 07.05.2010 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਬਿਆਜ ਨਾਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਕਮ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਤਾਂ ਲਾਲ ਬਹਾਦੁਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸੋਸਾਇਟੀ & ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪੈਂਡੇਂਟੇ ਲਾਈਟ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਹੜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਤਰਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਰਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

15. ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਪੈਂਡੇਂਟੇ ਲਾਈਟ ਬਿਆਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣਾ ਉਪਾਯ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 15.10.2009 ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 826 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 27.08.2002 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਮੈਰਿਟਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਬਿਆਜ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ।

16. ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਝਾਰਖੰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 261 ਵਿੱਚ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜਾ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਹੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 27.08.2012 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ 2823 ਦੇ 2010 ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਿਟੈਨਸ਼ਨ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਉਪਾਯ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵੀ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਾਯ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਰਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਛੱਡੇ ਗਏ ਹਨ।

17. ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਰਚੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

18. ਜੇ ਕੋਈ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਨਿਪਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate